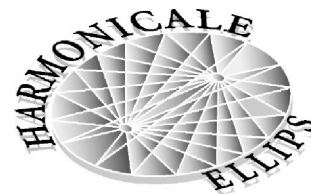

#101 WHE | Huis Jan de Jong Schaijk, 28 juni 2022

1. Foto toegangspoort vanaf straatzijde, © Lonnie
2. Foto dubbele toegangsdeur (buitendeur) Mariakapel, © Lonnie
3. Foto interieur Mariakapel, © Lonnie
4. Foto fruitboom voortuin met linksachter in de hoek het prieel, © Lonnie

Huis Jan de Jong

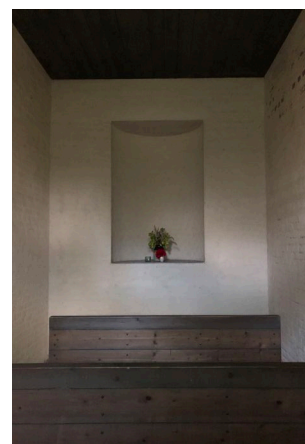
Het is een zonovergoten middag, deze tweede dinsdag van de zomer, wanneer we arriveren bij de toegangspoort van het voormalig woonhuis van architect Jan de Jong en zijn gezin. Het wachten is op de sleutel die samen zal arriveren met Valentijn Carbo namens Vereniging Hendrick de Keyser en Jaap Dawson, onze feitelijke ingang en inspirator voor deze honderdeneerste bijeenkomst.

Mariakapel

Terwijl we wachten, vragen we ons af waar de bijzonder smalle maar o zo fraaie dubbele deur in de tuinmuur toegang tot geeft. Tijdens de rondgang wordt de functie helder. Via Valentijn wordt duidelijk dat de deur vanaf de openbare weg, voor mensen van 'buiten', toegang geeft aan de Mariakapel. De kapel werd niet als huiskapel gebruikt maar diende puur om mensen van buiten een moment van verstillung te bieden.

1.

2.

3.

Prieel

Gefascineerd door de grillige vormen van de fruitbomen, starten wij onze rondgang in de voortuin. Jan de Jong startte zijn onderzoek naar vormgeven met het plastisch getal door het toe te passen tijdens ontwerp en uitvoering van het tuinprieel. Kan je het door pater-architect Dom Hans van der Laan ontwikkelde maatstelsel ook toepassen met beperkte middelen? Hoe wordt ruimte dan voelbaar?

4.

5. Foto prieel voortuin, © Lonnie
6. Foto ommuurde voortuin met waterornament, © Lonnie
7. Foto raamverhouding lichtdrukhuys, © Lonnie
8. Foto tussen lichtdrukhuys en schapenweide, © Lonnie

5.

Bijgebouwen

Daar waar de 'kapitelen' in het prieel nog uitbundige ornamenten lijken, worden de ornamentiek gaandeweg de ontwikkeling van de bijgebouwen steeds soberder van aard. Een opvallend detail, dat in zowel bijgebouwen als hoofdgebouw steeds weer terugkomt, is het gebruik van 'plat' georiënteerde houten liggers waarmee het constructieve aspect van een houten balk van ondergeschikt belang lijkt te zijn. Zou dit een gevolg zijn van het toegepaste maatstelsel?

Landhuis

Al lopend, individueel en samen, laten we ons inspireren door de verschillende gebouwen in hun groene omgeving. Van lichtdrukhuys tot gastenverblijf, van groentetuin tot schapenweide met dierenverblijf. De rondgang gaat van buiten naar binnen en we komen steeds dichterbij wat het sprekende hart van het ensemble zou moeten zijn. Het landhuis ademt soberheid, schaduwkanten, ongekend veel 'ruimte', een vloeiende ruimte waar geen deuren lijken te bestaan. Zelfs het kantoor, de tekenkamer, staat in open verbinding met de slaapvertrekken. Hoe zou hier geleefd zijn? Leven in vrijheid, dicht bij de kern of juist beperkt tussen de muren en structuren van de architectuurstijl van de Bossche School?

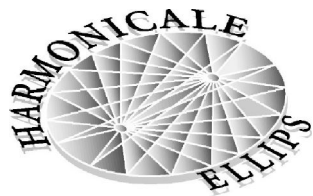
6.

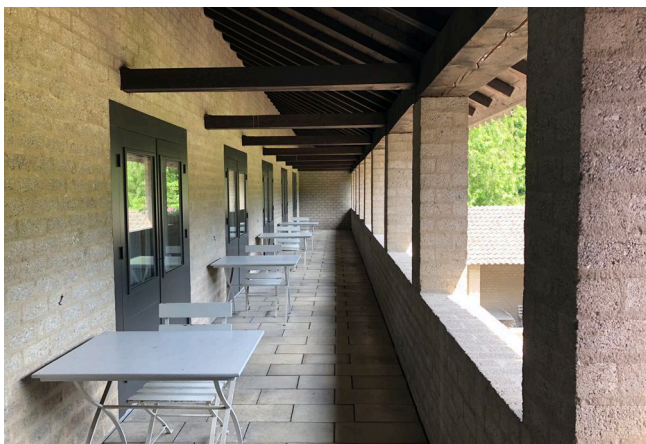
7.

8.

- 9. Foto overdekte buitengalerij slaapvertrekken, © Lonnie
- 10. Foto tuinzicht met gastenverblijf en schapenweide vanaf buitengalerij, © Lonnie
- 11. Foto houten trap naar slaapvertrekken gastenverblijf, © Lonnie
- 12. Foto muizen-buiten-trap naar overdekte buitengalerij slaapvertrekken, © Lonnie

9.

10.

11.

12.

#101 WHE, Huis Jan de Jong
Schaijk, 28 juni 2022

- 13. Foto voordeur met inscriptie zuidgevel landhuis, © Douwe
- 14. Foto maat en schaal muizen-buiten-trap foto 12, © Lonnie
- 15. Foto doorkijk tekenkamer naar zoldertrap, © Lonnie
- 16. Foto Renz demonstreert het gebruik van de tekenafel, © Lonnie
- 17. Foto zijbeuk woonkamer, © Lonnie

13.

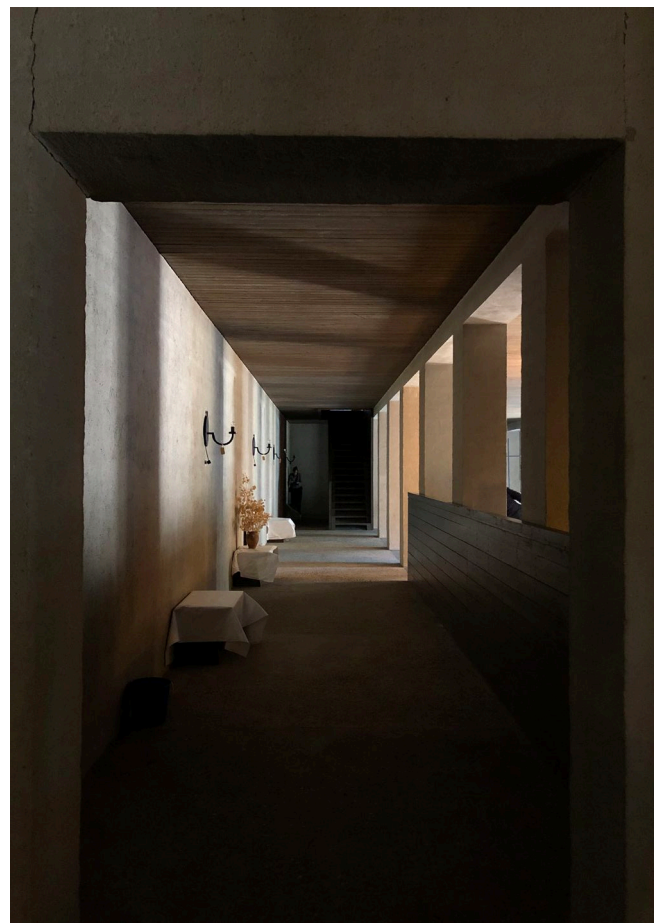
16.

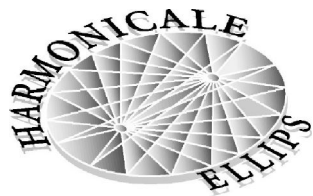
14.

15.

17.

18. Foto smalle gedeelte van de gangzone op de slaapverdieping, © Lonnie

18.

19. Foto napraten rond de keukentafel, © Juri
20. Foto napraten rond de keukentafel, © Juri
21. Foto napraten rond de keukentafel, © Juri

Napraten

Het laatste uur van ons bezoek aan Huis Jan de Jong besteden we aan reflectie. Het uitwisselen en delen van ieders persoonlijke ervaring. Enkele uitspraken tijdens dit keukentafelgesprek waren o.a.:

1. "Een horizontale ruimte loopt beter door, door met een platte balk te werken."
2. "Een referentie naar Stonehenge, het oerprincipe van architectuur."
3. "De gang tot hoofdruimte maken. De maat van de gang 'voelt' groter dan de maat van de slaapkamers. Dit wordt nog eens versterkt door de verhoging aan de raamkant in de slaapkamers."
4. "Er is gecomponeerd met ruimtes wat maakt dat er weinig restruimte voelbaar is."
5. "De grote centrale ruimte (woonkamer) zou anders werken zonder de zijbeuken en zijnissen."
6. "De strikt en streng geordende ruimtes geven een beperkend (niet vrij) gevoel. Het geheel doet aan als rationele architectuur die niet natuurlijk aanvoelt."
7. "De soberheid maakt dat je zonder afleiding en prikkels van buiten tot je eigen kern kan komen. Het voelt daardoor als een huis met legio mogelijkheden en veel vrijheid."
8. "Het plastisch getal werkt op basis van relatieve maten. Door marges te sparen kunnen er restmaten toegepast worden waardoor een zekere flexibiliteit ontstaat."
9. "De basis van het maatsysteem zijn groepjes stenen die op het oog op maat gesorteerd zijn. Omwille van dit aspect krijgt maat en schaal een natuurlijke verhouding."

Eenmaal weer buiten schijnt de zon! Het diffuse licht en de sobere atmosfeer hebben ons 'bijna' doen vergeten dat het vandaag in het Brabantse Schaijk een zonovergoten zomerdag is. Dank aan allen die aanwezig waren.

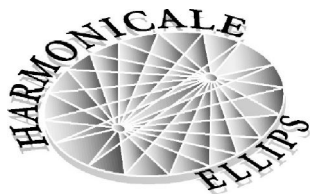
19.

20.

21.

22. Foto napraten rond de keukentafel, © Lonnie

Aanwezig

Wijnand van Die (+collega), Hans Coppen, Michel Post, Ad Hoogers, Pieter de Jong, Valentijn Carbo, Jaap Dawson, Renz Pijnenborgh, Juri Czabanowski, Lonnie Koken, Werner Evers, Douwe Knol, Trienke de Leeuw.

Verwijzingen

- Sociale woningbouw, Grave (NL)
- Kleine woning (80m2), Ravenstein (NL)
- Kapel abdij Roosenberg te Waasmunster (BE) (achthoekige kapel maar voelt als rond)

Prognose

102e harmonicale herfst-editie
dinsdag 27 september 2022
aanvang 16.00 uur

103e harmonicale winter-editie
dinsdag 24 januari 2023
aanvang 16.00 uur

104e harmonicale lente-editie
dinsdag 28 maart 2023
aanvang 16.00 uur

22.